

TRYGGE SAMFUNN

TIDSSKRIFT FOR KVINNERS FRIVILLIGE BEREDSKAP (KFB) NR 1 2017

Tema: Nærhet og sikkerhet

- Bør Norge etablere et digitalt grenseforsvar?
- God samfunnssikkerhet skapes av mange
 - Politiet skal være tett på folk

Samvirke mellom HV og nærmiljøet

STYRELEDER ANITA M. ELLINGSEN

Heimevernet (HV) har soldater i alle landets kommuner og fylker. HV innehar det territorielle ansvaret i Norge, og jobber tett med både Politiet, Fylkesmenn og andre beredskapsaktører i hele Norge. Heimevernet skal fortrinnsvis delta i vernet av heimtraktene. Foruten vernepliktsforvaltningen hvor vernepliktige blir overført til sitt eget heimevernsdistrikt etter første-gangstjenesten, består Heimevernet av en rekke frivillige innsatsavdelinger og spesialiserte tropper som er stasjonert rundt om i landet vårt. Dette er ofte personell med lang fartstid i Forsvaret og med erfaring fra internasjonale operasjoner, for å være best mulig rystet til å møte de utfordringene samfunnet vårt kan bli utsatt for. HV soldater kan pålegges tjeneste som tar sikte på å avverge eller begrense na-

turkatastrofer eller andre alvorlige ulykker i eget fylke eller kommune. Før langtidsplanen for Forsvaret trer i kraft for fullt har fremdeles sjefene for landets 11 landsdekkende HV-distrikter det territorielle ansvaret i Norge, på vegne av Forsvaret. De leder foreløpig hele 252 områder og 15 innsatsstyrker på både sjø- og land – totalt ca. 45 000 soldater (tall hentet fra www.forsvaret.no/hv). Alle disse skal beskytte befolkningen og landets viktige infrastruktur. Som kjent nedlegges SHVUKS, SHV og en ikke ubetydelig del av områdestrukturen i løpet av 2017. KFB er svært skeptisk til nedskjæringen, men har stor tro på at sjef Heimevernet, Generalmajor Tor Rune Raabye sammen med sin stab skal fortsette å bevare det gode samarbeidet med nærmiljøet.

Ikke til å unngå

REDAKTØR JAN ERIK THORESEN

Spørsmålet om Norge bør etablere et digitalt grenseforsvar er mer aktuelt enn noen gang. Gleden over terrorgruppen ISILs militære tilbakegang drukner i støyen fra russiske hackerangrep mot presidentvalget i USA.

Til overmål er det kommet for en dag at også norske interesser er blitt utsatt for ondsinnede angrep. En eller flere fremmede makter har til hensikt å plante usann informasjon for å kunne manipulere beslutningsprosesser på samfunnskritiske arenaer. Kan vi leve med dette? Svaret er et klart nei.

Tilgang til den omfattende internett – trafikken som krysser landegrensene øker mulighetene for sikkerhetsmyndighetene til bl.a. å kunne avdekke

uønsket trafikk. Problemet er imidlertid at de kablene som krysser grensen også inneholder alt det nordmenn flest foretar seg på sosiale medier.

Dermed er det duket for en interessekonflikt mellom rikets sikkerhet, personvern og menneskerettigheter. Mens høyrøstede politikere og interesseorganisasjoner duellerer fortsetter angrepene med uforminset styrke.

PST og E-tjenestens trusselvurderinger er ikke til å misforstå. Begge slår fast at Norge er særdeles sårbart uten et digitalt grenseforsvar. Det må kunne gå an løse interessekonfliktene som, langt på vei, kan tilfredsstille alle.

For noe må gjøres – fort.

Utgiver
Kvinnens Frivillige Beredskap (KFB)

Besøksadresse: Bygning 60,
Akershus festning
Postadresse: Pb 1550 Sentrum 0015 OSLO
Internett: www.kfb.no
E-post: kfb@kfb.no
Telefon: 23 09 34 58/22 47 82 60

Redaktør
Jan Erik Thoresen
E-post: redaksjon@kfb.no
Mobil: 908 31 362

Redaksjonskomité
Anita M. Ellingsen, Hanne G. Garder
og Jan Erik Thoresen

Utgivelser
Tidsskriftet utgis fire ganger i året
Oppslag: 7 300 eks.

ISSN 1890-5285

Abonnement
Tidsskriftet sendes gratis til interesserte.
Abonnement kan tegnes ved å sende en melding til sekretariatet i KFB.

Innhold
Stoff fra tidsskriftet eller våre websider kan brukes fritt ved angivelse av kilde. Artikler og debattinnlegg sendes redaksjonen. De som ønsker innsendt stoff og bilder i retur må angi returadresse tydelig. Innholdet i signerte artikler står for forfatterens eget syn, og representerer nødvendigvis ikke KFBs offisielle mening.

Grafisk produksjon
Design: Aina Griffin
Layout: Sandvik design
Trykk: 07 Gruppen
Forsidefoto: Kåre M. Hansen, Politiet

KFB har som formål å styrke landets beredskap ved å:

Spre opplysning om Norges totalforsvar og beredskap.

Arbeide for å styrke det sivile samfunns muligheter til å møte krisesituasjoner i fred eller krig.

Søke å høylene og samordne medlemsorganisasjonenes innsats i beredskapssammenheng.

Være pådriver overfor myndighetene i beredskapsspørsmål.

aktuell:

Olav Lysne, professor,
Simula Research Laboratory

– Bør Norge etablere et digitalt grenseforsvar?

Ja, mener Digitalt sårbarhetsutvalg i en rapport. Cyberangrep mot norske interesser har blitt stadig hyppigere og mer avanserte. – Et slikt forsvar vil sette oss i stand til å identifisere slike angrep ved landegrensen og forstå omfanget av et anslag, sier leder for utvalget, professor Olav Lysne.

AV JAN ERIK THORESEN

I rapporten pekes det på at terrortrusselen har endret karakter. Den er internasjonal og ofte koordinert over internett. Tilgang til internetttrafikken som krysser landegrensen, øker muligheten for at vi oppdager når terrorgrupper har kontakt med personer i Norge, heter det i rapporten.

LIKEVEL KREVENDE

Imidlertid inneholder kablene som krysser grensen mye mer enn kommunikasjon mellom Norge og utlandet. Alt det folk foretar seg på sosiale medier krysser disse kablene. De fleste nye internettbaserte meldings-, chatte- og taletjenester som benyttes, krysser landegrensen, selv om avsender og mottager av meldinger og samtaler er nordmenn som befinner seg i Norge. Når en tar

backup av sin telefon over nettet kan all informasjon som befinner seg på den passere avlesningsutstyret. Det er kun en svært liten del av den trafikken som krysser disse kablene som er utenlands relevant og derfor aktuell for E-tjenesten. Enda mer komplisert blir det fordi det ikke er mulig maskinelt å filtrere bort informasjon som ikke er relevant for E-tjenestens samfunnsoppdrag.

MENNESKERETTIGHETER OG PERSONVERN

Etablering av et digitalt grenseforsvar reiser naturlig nok spørsmål rundt menneskerettigheter og personvern. Også tillitsforholdet mellom befolkningen og de hemmelige tjenester berøres. Både Grunnloven og menneskerettskonvensjoner set-

ter grenser for når og hvordan slik datainnsamling kan tillates.

– Innsamlingen må ha et klart formål knyttet til rikets sikkerhet. Alle data må sletts etter fastsatt tid. Søk i informasjon som ikke kan filtreres godt nok, må ha forhåndsgodkjentes av en domstol. Til slutt må det opprettes en tilsynsfunksjon som har innsyn i all bruk av digitalt grenseforsvar, både hvordan data er filtrert, hvilke rettigheter domstolen har gitt og hvilke søk E-tjenesten har foretatt, påpeker professor Olav Lysne.

PERSONVERNSMESSIG FORSVARLIG?

Det mange spør seg er om digitalt grenseforsvar er personvernmessig forsvarlig, og om en ikke er bedre tjent med å beholde dagens situasjon.

– Under arbeidet med rapportene har utvalgt funnet ut at dersom et digitalt grenseforsvar ikke innføres i Norge vil de hemmelige tjenester måtte utvikle andre metoder som tillater en bedre håndtering av cyber-

«Dessverre gjør økningen i antall dataangrep at det med god grunn stiller store krav til etterretningstjenesten»

Foto: iStock

angrep og internasjonal terrorisme enn vi har i dag. Uansett er det ikke opplagt at de vil kunne bli personvernsmessig å foretrekke fremfor en kontrollert og gjennomregulert innføring av digitalt grenseforvar, sier professor Lysne.

ØKENDE ANTALL ANGREP

– Dessverre gjør økningen i antall dataangrep at det med god grunn stiller store krav til etterretningstjenesten. Disse kravene kan vanskelig tilfredsstilles uten å avlese de kablene som krysser vår landegrense. Utvalgt anbefaler derfor at Norge etablerer et digitalt grenseforvar, sier Olav Lysne.

LØPENDE OVERVÅKING

Balansegang på stram line, mener utvalget og peker på at et digitalt grenseforvar må forvaltes på en slik måte at det er under domstolskontroll og under kontinuerlig overvåking av et tilsyn. Tillit i befolkning og politikere er noe etterretningstjenesten er avhengig av. Selv små svekkelser i kontrollmekanismene eller en liten utglidning i digitalt grenseforvar kan benyttes, vil kunne føre til at både juridisk holdbarhet og grunnlaget for tillit fra befolkningen trues.

FEM GANGER STØRRE REKKEVIDDE

Snart får Norge nye redningshelikoptre. 16 nye maskiner skal erstatte Sea King.

I England testes nå Forsvarets splitter nye redningshelikopter, AW101. På sikt skal 16 nye maskiner erstatte de aldrende Sea King, som i mange tiår har bidratt til å redde liv til havs og på land i Norge.

– AW101 er raskere, kan fly lenger og har flere om bord, faktisk så mange som 25 nødstedte samtidig. Det betyr i sum at vi får redningshelikoptre som kan være mye lenger ute og redde folk enda lenger unna enn i dag, forteller prosjektleder i Luftforsvaret, oberst Helge Lolland. Han presiserer at rekkevidden er fem ganger større enn Sea King.

ØKT OPERATIVITET

– Helikoptrene vil gi oss evne til å nå lengre og samtidig kunne søke i lengre tid i et område før vi må tilbake og fylle mer drivstoff. Et større antall helikoptre (fra 12 til 16) vil sikre tilgjengelighet i større grad, sier prosjektleder Lolland.

FULL OPPTRENING

De første av totalt 16 helikoptre er snart på plass i Norge. Men ytterligere testing og innfasing kreves før de nye redningshelikoptrene er fullt operative.

– I overgangsperioden vil det bli mer arbeid for dem som er ved avdelingene til 330 skvadronene, mens andre drar utenlands for opptrening og deretter videre innfasing her i Norge. Dette har vi en god plan på, sier Lolland.

I første omgang vil det komme to helikoptre. 330 skvadron skal være fullt operativ med nye helikoptre innen 2020.

Fra avdukingen av AW101 i England.

Foto: Forsvarets mediesenter

TETTERE SAMARBEID MED STORBRIANNIA

– Vi styrker nå forholdet mellom Norge og Storbritannia ved å inngå et nært samarbeid, blant annet om maritim luftovervåking, sier forsvarsminister Ine Eriksen Søreide (H).

Forsvarsministeren påpeker at landene har felles interesser i å ha oversikt over aktivitetene i de store havområdene i Nord-Atlanteren. Ine Eriksen Søreide var vertskap da hennes britiske kollega, Michael Fallon, besøkte Bodø og Forsvarets operative hovedkvarter (FOH). Forsvarssjef Haakon Bruun-Hanssen, sjef FOH Rune Jacobsen og etterretnings-sjef Morten Haga Lunde deltok også i samtalene og diskusjonene med delegasjonen fra det britiske forsvarsdepartementet om et tettere forsvarssamarbeid.

Ine Eriksen Søreide og Michael Fallon.

Foto: Forsvaret

NÆRE ALLIESTE

– Hvert år trener og øver britiske styrker i Norge under vinterforhold. Den bilaterale avtalen som nå er inngått legger til rette for enda mer samtrening mellom norske og britiske styrker, sier forsvarsministeren.

Norge og Storbritannia har et tett og nært forhold som allierte. I dag gjennomføres årlig flere tusen utedøgn av britiske soldater på norsk

jord. I tillegg øver Sjøforsvaret og Luftforsvaret med britiske styrker for å lære av hverandre og legge til rette for enda tettere operasjonelt samarbeid.

MARITIME PATRULJEFLY

I henhold til Langtidsplanen legger Forsvaret opp til å anskaffe nye maritime patruljefly til erstatning for da-

gens P-3C Orion. Maritime patruljefly er en strategisk kapasitet for Norge, og bidrar til en nødvendig nasjonal, selvstendig evne til god situasjonsforståelse og maritim overvåking.

– Videreføring av kapasitetene for overvåking og anti-ubåtoperasjoner er viktig for NATO og nære allierte, påpeker Ine Eriksen Søreide.

HISTORISK MILEPÆL

Norge og Sverige passerte en historisk milepæl for nordisk beredskap da de to lands nødnett ble koblet sammen. Det er faktisk første gang i verden at en slik sammenkobling av nasjonale nødnett finner sted.

Daværende justis- og beredskapsminister, Anders Anundsen og Sveriges innenriksminister, Anders Ygeman markerte begivenheten.

– Trusler, ulykker og naturkatastrofer forholder seg ikke til landegrensene. Sammenkoblingen av de to nødnettene er viktig for evnen til å håndtere kriser på begge sider av grensen, sa Anders Anundsen.

Samtidig med inngåelsen av samarbeidsavtalen ble det holdt en øvelse i Meråker der nødetatene fra

begge land deltok for å teste nødkommunikasjon i et realistisk scenario. Brukere fra politi, brannvesen, helsetjenesten og andre aktører i begge land har nå fått muligheten til å ta med seg radioterminalen ved innsats i nabolandet og kommunisere sømløst i felles talegrupper.

– Grensen mellom Norge og Sverige er lang, og landene har lang tradisjon for å hjelpe hverandre ved store og små hendelser. Felles teknologi åpner nå for at samarbeidet

over grensen forenkles og forbedres. Effektiv innsats når ulykken er ute krever god kommunikasjon på tvers, sa Anundsen.

Arbeidet med å koble sammen de to nasjonale nettene er et utviklings-samarbeid mellom norske Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK) og svenske Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Sammenkoblingen er en del av det EU-støttede programmet ISITEP.

GOD SAMFUNNSSIKKERHET SKAPES AV MANGE

Den nye Stortingsmelding 10 «Risiko i et trygt samfunn» (2016–2017) om samfunnsikkerhet, er et viktig bidrag i regjeringens arbeid med å gjøre Norge enda tryggere.

Samarbeidet mellom Politiet, Forsvaret og ambulansetjenesten trykker hverdagen.

Foto: Forsvarets mediesenter

Meldingen må sees i sammenheng med regjeringens øvrige politikk for samfunns- og statssikkerhet, ikke minst Forsvarsdepartementets Prop. ISIS (2015-2016): Kampkraft og bærekraft. Langtidsplan for forsvarssektoren og Utenriksdepartementets prosjekt, Veivalg i norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk og NOU 2015, Digital sårbarhet – sikkert samfunn – Beskytte enkeltmennesker og samfunn i en digitalisert verden.

LOKALKUNNSKAP

I meldingen heter det at «lokalkunnskap, lokal kreativitet og lokalt nettverk ofte har vist seg viktig ved håndteringen av store og uforutsette hendelser. Fundamentet er godt nabo- og solidaritet og omsorg for hverandre. Det er viktig å ta vare på og utvikle beredskapen og evnen til å motstå kriser og påkjenninger på

lokalt nivå. Både enkeltmennesker og bedrifter har et medansvar for egen sikkerhet. Vi må alle ta ansvar for hvordan egne handlinger kan påvirke andres sikkerhet.»

SEKTOROVERGRIPENDE

Samfunnsikkerheten er i stor grad sektorovergripende. Erfaringen viser at en flom, et langvarig bortfall av strømforsyning, en alvorlig gassesplosjon eller et terror anslag ikke kan håndteres innenfor en sektor alene, eller på et enkelt nivå i forvaltningen. I meldingen pekes det på betydningen av å øve på realistiske scenarier og at evalueringsrapporter følges opp med konkrete forbedringstiltak. Samtidig pekes det på at «vi må forberede oss på at kriser handler om det overraskende og krevende. Vi må stimulere til holdninger og en kultur som gjør at vi evner å

løse oppgaver også under uforutsette forhold.»

GJENNOMGRIPENDE TILTAK

– Beredskapen styrkes og evnen til samordning bedres, blant annet gjennom nærpolitireformen og økte bevilgninger, som gir oss et styrket politi. IKT-sikkerheten i samfunnet forsterkes. Et sentralt mål er å styrke vår nasjonale evne til både å avdekke og håndtere digitale angrep. Vi ser det også som nødvendig å styrke beredskapen mot smittsomme sykdommer og farlige stoffer. Gjensidig sivilmilitært samarbeid har høy aktualitet. Et eget program for å videreutvikle totalforsvaret er allerede etablert. Vi ønsker at mer kunnskap, bedre veiledning og nye digitale verktøy til kommunene skal kunne begrense skadevirkningene av alvorlige naturhendelser, sier justis- og beredskapsministeren.

NETTHANDEL MED BOMBEKJEMIKALIER STOPPES

Det er ikke lenger lov for privatpersoner i Norge å kjøpe kjemikalier som kan misbrukes i kriminell aktivitet.

Direktoratet for Samfunnssikkerhet og Beredskap (DSB), Tolldirektoratet og Kriminalpolitisen (KRIPOS) er gått sammen for å hindre at slike stoffer kommer inn til Norge via netthandel. Kjemikaliene bestilles på nettet, der det gjennom mange år har vært økning i handel av slike stoffer. Det er Tolletaten som har ansvaret for å kontrollere varer som krysser landegrensen. Å identifisere de ulike kjemikaliene kan være tidkrevende. For å få hjelp til dette benytter Tolletaten direktevisende utstyr som kan identifisere over 10.000 forskjellige stoffer. Dersom en finner ulovlige stoffer kobles KRIPOS, som er det nasjonale kontaktpunktet for mistenkelige transaksjoner, på saken.

Noen av disse kjemikaliene bestilles blant annet av hobbykjemikere, eksempelvis for å lage ulovlig fyrverkeri. Gjennom sitt arbeid har etatene avdekket kjemikalier som trolig var ment for å lage hjemmelagede bomber.

DSB, Tolletaten og Politiet samarbeider med nasjonale og internasjonale kontrollmyndigheter i kampen mot terror.

LANDMAKTEN UTREDES

Gjennom den nye langtidsplanen for Forsvaret legges det til rette for en tilpasning til en ny tid. Sikkerhetssituasjonen er blitt mer uforutsigbar og krevende. En relevant og moderne landmakt er og blir en helt sentral komponent i Norges forsvarsevne. For å sikre at landmakten kan møte et mer krevende trusselbilde har regjeringen besluttet å gjennomføre en utredning som skal se på både Hæren og Heimevernet.

– Vi skal bruke over 165 milliarder kroner ekstra på Forsvaret de neste 20 årene, og det er satt av investeringer på flere titalls milliarder i landmakten. Landmaktutredningen skal bidra til at vi investerer disse pengene riktig. Jeg har bedt forsvarssjefen utrede og anbefale hvordan fremtidens landmakt skal se ut. Utredningen har stor betydning for videreutviklingen av Hæren og Heimevernet, og både forsvarssjefen og jeg er opptatt av at den gjennomføres på en grundig, åpen og inkluderende måte. Resultatet av utredningen vil bli presentert i budsjettet for 2018, som legges frem til høsten, sier forsvarsminister Ine Eriksen Søreide.

Fra venstre: leder for arbeidsgruppen, brigader Arild Brandvik, forsvarssjef Haakon Bruun-Hanssen og forsvarsminister Ine Eriksen Søreide.

Foto: Forsvarets mediesenter

Fra utbygging til drift

Ansvar for nød- og beredskapskommunikasjon overføres fra Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK) til DSB.

– Overføringen er i tråd med regjeringens ønske om å organisere tjenesten tettere sammen med andre samfunnssikkerhetsområder. Nødnett er blitt et svært viktig verktøy i nød- og beredskapssammenheng. Det å samle ansvar vil være positivt for bruk, utbredelse og videreutvikling av Nødnett. Tilførsel av teknisk kompetanse til DSB legges til rette for en mer strategisk tilnærming til nød- og beredskapskommunikasjon og til IKT-utvikling på samfunnssikkerhetsfeltet, heter det i en uttalelse fra Justis- og beredskapsdepartementet.

Samfunnssikkerhetsarbeidet består av mange aktører, både profesjonelle og frivillige, som skal samarbeide i det daglige og i krisesituasjoner. Hensiktsmessige, sikre og robuste kommunikasjonssystemer er avgjørende for samvirket. Utviklingen av nød- og beredskapskommunikasjon vil, etter organisasjonsendringen, sees i nær sammenheng med det øvrige tverrsektorelle samfunnssikkerhetsarbeidet. Utbygging og innføring av Nødnett er et stort løft for norsk beredskap.

DNK forvalter statens eierskap til Nødnett og leverer telekom tjenester til nød- og beredskapsaktører i hele Norge. Regjeringen anser det som sentralt å bevare det kompetente miljøet. For å unngå tap av kritisk nøkkelpersonell videreføres dagens lokalisering. DNKs direktør, Tor Helge Lyngstøl, inngår i DSBs ledergruppe.

Tidligst ferdig i 2021

I utgangspunktet skulle det nasjonale prosjektet vært ferdig innen april 2014, men tunnelsekretet gir mulighet for utsettelse til 2019. Nå som denne fristen ikke overhodes, vil utsettelsen bli tatt opp med Eftas overvåkingsorgan, ESA, opplyser sjefingeniør Gudmund Nilsen i Vegdirektoratet.

Foto: Forsvarets mediesenter

BEDRE RUSTET ENN NOEN GANG

Det er nå 40 år siden politiets spesialtrente innsatsstyrker, «Delta», ble dannet.

«Delta», eller Beredskapstroppen om en vil, er det sivile Norges ypperste mannskaper i kampen mot terror og kriminalitet på norsk jord. Gruppen talte 36 mann da den under den kalde krigen i 1976 ble etablert. Hensikten var å skulle kunne bekjempe Spetsnaz, Sovjetunionens fryktede sabotasje- og terrorgrupper. I 2014 var antall mannskaper kommet opp i 70, men Beredskapstroppens sjef, Helge Mehus, ønsker flere.

– Vi har laget en videofilm for å motivere politifolk til å søke hos oss. Det er ikke satt noe tak på antallet vi tar opp, men vi rekrutterer alle dem som består opptakskurset, forteller Helge Mehus.

BEINHARDE KRAV

Søkerne som består opptaksprøven må gjennom et åtte ukers beinhardt kurs. De fleste faller av underveis. Ennå har ingen kvinner kommet gjennom nåløyet, selv om det har vært både kvinnelige søkere og deltagere på seleksjonskurset.

– Men vi har kvinner ansatt i Delta, bare ikke som operatører i den spisse enden. Grunnen er at vi stiller samme fysiske krav for begge kjønn.

Selv om vi samarbeidet tett med Forsvarets Spesialkommando (FSK), som for noen år siden satte i gang program for å rekruttere kvinner, har vi ingen konkrete planer om å gjøre det samme, opplyser Mehus.

HOLDNINGER VIKTIGST

– Vi ser etter kandidater med gode holdninger med høy grad av samarbeidsevne. De må ha god fysikk og være mentalt sterke. Gode personlige egenskaper gir godt grunnlag for læring, trening og samarbeid i teamene. Det er lettere å lære folk en ferdighet enn en holdning, mener Helge Mehus.

Han forteller at Beredskapstroppen har langt høyere kapasitet enn ved oppstarten. Utvidelsen og omstruktureringen svarer godt til trussel oppdragene.

– Beredskapstroppen er en del av de nasjonale bistandsressursene, men har faktisk vanlig tjeneste i Oslos gater når de ikke rykker ut på spesialoppdrag. Som gisselaksjonen på Torp flyplass i 1994 eller da terroren rammet Norge 22. juli 2011, forteller Helge Mehus.

Sikrer god varsling

FM-nettet er i ferd med å bli lagt ned. En ny kjøpsavtale har gjort det mulig å gjennomføre en nødvendig modernisering av dagens varslingsystem.

I oktober i fjor underskrev Direktoratet for Samfunnsikkerhet og Beredskap (DSB) en kjøpsavtale med selskapet TC Connect AS. Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK) har dessuten inngått en ny rammeavtale med det samme selskapet. På plass når FM-nettet slukkes

– Avtalen er helt nødvendig. Nå kan vi gjennomføre prosjektet med anskaffelser, opplæring, distribusjon til sivilforsvarsdistriktene, utskifting av gammel utstyr, testing og driftsetting, sier Jon Birger Berntsen, sjef for Sivilforsvaret.

I DSB er en godt fornøyd med at både rammeavtalen og kjøpsavtalen er en realitet.

– Det har vært et godt samarbeid mellom DNK og DSB. Vi er sikret en god avtale til en god pris. Leveranseplanen sikrer at Sivilforsvaret rekker å skifte over til nytt utstyr og ta i bruk Nødnett før FM-nettet slukker, sier Berntsen.

KRITISK Å KUNNE VARSLE

Uten den ovennevnte avtalen, eller dersom den hadde blitt forsinket, ville ikke Norge hatt mulighet til å kunne varsle store deler av befolkningen ved kriser i innværende år.

– Et varslingsystem som kan kalle på oppmerksomheten uten å være avhengig av mobiltelefoner og internett er viktig for den samlede beredskapen. Mobiltelefoner kan settes i stillemodus, de kan bevisst skrus av og kan gå tomme for strøm. I tillegg er det ingen garanti for at meldinger kommer fort frem, sier Sivilforsvarets sjef.

Det gis nå opplæring til 112-operatørene som har ansvaret for å løse ut anlegget i fredstid og til Luftforsvaret, slik at de kan løse ut ved eventuell krig.

NORD-NORGE STRATEGISK VIKTIG

Øvelse «Flotex», landets største marineøvelse, understreket landsdelens sjømil- itære betydning. I fjor hadde marinen 40 prosent av all sin seilingstid der.

Over tolv overflatefartøyer fra Marinen deltok på «Flotex». I tillegg omfattet øvelsen kystjegere, stridsbåter, minedyk- kere, marinejegere, et antall ubåter, kystvaktfartøy, mari- time patruljefly og luftfartøyer.

– Dette er den største sjømilitære slagkraften Norge har hatt siden den kalde krigen, sier sjefen for Marinen, flagg- kommandør Bjørn-Erik Marthinsen. Han påpeker at Nord- Norge er viktig for Sjøforsvaret, ikke bare som en god øvelsesarena, men også fordi området har stor strategisk betydning.

ØKT OPERATIVITET

Gjennom omstilling og intern effektivisering har Sjøfor- svaret og Marinen kunnet frigi stillinger til mer operativ virksomhet. Det innebærer at Marinen nå har bemannet og seiler fire fregatter og fem korvetter.

– Vi må operere den strukturen vi har for å forbedre vår evne til å håndtere norsk suverenitet og norske ret-

tigheter. Vi ønsker en effektiv utnyttelse av våre ressurser. Gjennom egen omstilling, sammen med økte midler til vedlikehold, reservedeler og seiling, kan vi gjøre nettopp det, sier Marthinsen.

ØVDE PÅ SAMVIRKE

«Flotex» omfattet en intensiv treningsperiode. Fokuset var på enkeltskips samvirke og evne innen alle krigførsom- rådene foruten håndtering av alt fra grunnleggende opp- gaver til avanserte multitrussel-hendelser, alene og sammen med andre.

– Den årlige «Flotex»-øvelsen er den viktigste arenaen for å høyne kampkraftnivået på Marinens enheter. Våre enheter får demonstrert militær evne og vilje til å beskytte våre sjøområder. Da må vi ha en troverdig tilstedeværelse og være klare når det kreves, sier flaggkommandør Bjørn-Erik Marthinsen.

Fra øvelse «Flotex» i 2016.

Foto: Nora Paulsen Skjerdingsstad / Forsvaret

TEMA:

NÆRHET OG SIKKERHET

Gjennom lover og forskrifter skal kommunene skape en trygg hverdag for sine innbyggere. Men til syvende og sist er det den enkelte samfunnsborger som må hegne om seg og sitt. Ingen kjede er sterkere enn det svakeste ledd

– Politiet skal være tett på folk

– Jeg frykter at nærpelitireformen kommer til å bli en spare- og sentraliseringsreform, som i Danmark og Sverige. Det dreier seg om borgernes sikkerhet. For å få et lokalt forankret politi som er til stede der folk er, må vi få tilført betydelige bevilgninger, sier Sigve Bolstad, leder av Politiets Fellesforbund.

AV JAN ERIK THORESEN

Sigve Bolstad

Foto: PF

reform tidligere, sier Sigve Bolstad.

Han understreker at det er stor avstand mellom de planer og vedtak som fattes sentralt og de muligheter som foreligger for å få realisert de gode tanker i reformen.

PENGER, PENGER OG PENGER

– Norsk politi er blitt bevilgningsmessig vanskjøttet i alle år. De årlige underfinansieringer har skapt et enormt gap og et etterslep som har blitt så stort at en vanskelig kan tette det igjen uten en nærmest gigantisk nysatsning, økonomisk sett. Slik utgangspunktet er skal politiet gjennomføre tidenes største politireform samtidig med at den vanlige drift skal opprettholdes med stramme budsjetter. Det sier seg selv at dette ikke henger på grep. Den eneste løsningen er full finansiering av nærpelitireformen i tillegg til at de frie driftsmidler styrkes. Det vil kunne gi det nødvendige handlingsrom for å reformere politiet til samfunnets beste, påpeker en engasjert forbundsleder.

UTRANGERT ARBEIDSVERKTØY

– Politiet disponerer et IKT-system som for lengst er gått ut på dato. Samtidig skal vi møte kriminelle som kan ta i bruk det aller mest avanserte i den digitale verktøykasse. Jo lenger tiden går jo lenger kommer politiet i bakleksa. Ute i politidistriktene opplever mannskapene at det ikke er midler til å utstyre bilene slik at politipatruljene skal kunne gjøre den jobben de skal. En politibil skal gjerne være utstyrt med etterforskningskoffert, ipad, mobiltelefon, sanitetssekk, verktøy og fotoapparat.

En del av dette mangler i utrykningskjøretøyene. Mange tjenestemenn opplever stor frustrasjon når de er ute på oppdrag, forteller Sigve Bolstad.

GOD HVERDAGSBEREDSKAP

– For å få på plass et sårt savnet IKT-system som er oppdatert til dagens standard, må pengene hentes fra driftsmidlene. Dermed svekkes politiets muligheter til å drive effektivt politiarbeid. Å drive forebyggende arbeid er snart en saga blott. I reformen heter det at hverdagsberedskapen skal være lokalt forankret og at politiet skal være tett på folk. Det skal være en god og tillitskapende dialog med publikum. Vi har fått en responstidsordning, en trygghetsgaranti. Blir det begått et innbrudd, så skal politiet komme. Alt dette er vi alle enige om. Spørsmålet er bare hvordan vi skal få det til i praksis. Som jeg sa så må utgiftene til gjennomføring av politireformen løftes ut og være en egen investering. En annen ting er at reform og reformarbeid i seg selv også koster. Dyktige politifolk tas ut av tjeneste for å jobbe med prosjekter. Derved svekkes den operative tjeneste og belastninger øker for dem som er tilbake! Vi er inne i en ond sirkel som vi vanskelig kommer ut av med mindre det tas et økonomisk kvantesprang. Jeg velger å være optimist. Vi må aldri miste troen på at vi skal få løst dette på en tilfredsstillende måte slik at publikum fortsatt skal se politifolk i gater og på veier. Å være synlig er tillitskapende og nødvendig i en tid- og en fremtid – der sårbarheten kaller på god og nær hverdagsberedskap, sier forbundsleder Sigve Bolstad.

Nærpelitireformen trådte i kraft 1. januar 2016. Den har altså nå virket i et drøyt år. Målet med reformen er å sikre tilstedeværelse av et kompetent og effektivt lokalt nærpolti, der befolkningen bor, og samtidig utvikle gode fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer.

STORE UTFORDRINGER

Det er bred politisk enighet om at politiet må endres i en tid da samfunnsutviklingen stiller nye krav til en god og tilfredsstillende polititjeneste. I et høyteknologisk samfunn er det nødvendig med økt spesialisering og fagkompetanse for å møte komplekse utfordringer.

– Jeg er optimistisk samtidig som jeg frykter at det skal gå her som i våre naboland Danmark og Sverige, som også har vært gjennom store omstillingsprosjekter. Erfaringene derfra viser at de ikke fikk en nærpelitireform, men snarere en spare- og sentraliseringsreform. Jeg håper inderlig at norske politikere tar lærdom av det og evner å lytte til dem som har vært gjennom en slik

SKAPER TRYGGHET I NÆRMILJØET

I 70 år har trauste heimevernsoldater vært å se i nærmiljøene rundt om i norske kommuner. Med sin lokalkunnskap er de av uvurderlig verdi både i krigs- og fredstid.

AV JAN ERIK THORESEN

Heimevernet ble formelt opprettet 6. desember 1946, som en naturlig fortsettelse av Milorg. Interessen for å melde seg som frivillig var stor. Det førte til et heimevern med mer enn 90.000 mann, mens myndighetene hadde regnet med 30.000. Som navnet sier så er HV-soldatens oppgave å verne heimtraktene når situasjonen måtte kreve det. I dag har Heimevernet landsdekkende hovedoppgaver innen vakthold og sikring av viktige militære og sivile objekter. På dette området opplever HV en økende etterspørsel. Heimevernet skal være lokalt forankret for å dekke disse oppgavene og skal være tilgjengelig på kort varsel, slik at enheter med god lokalkunnskap skal kunne løse militære oppdrag og støtte det sivile samfunn ved ulykker og større hendelser. HV yter bistand til politiet og bidrar til krisehåndtering, et

godt eksempel på det var terrorangrepene i hovedstaden i 2011.

DEN TYPISKE HV-SOLDAT

På Forsvarets hjemmeside beskrives den typiske HV-soldaten slik: «En kar i 40-åra eller ei jente i midten av 20-åra. Alle HV-soldater har gjennomført 12 måneders førstegangstjeneste. Ca. 4.000 av dem har vært ute i internasjonale operasjoner. HV-soldaten har lett utrustning, er lokalkjent og har livserfaring. HV-soldaten har sivil kompetanse. HV-soldaten må trene jevnlig med sitt våpen og ha god soldatutrustning inkludert beskyttelse».

USIKKER FREMTID

Dagens HV er organisert i 11 distriktsstaber basert på Forsvarets Overkommandos behov. Under distriktene er det 249 HV-områder med

42.000 soldater og 15 innsatsstyrker med 3.000 soldater. Områdene fordeles seg på 226 (lands, 17 (sjø) og 6 (luft). Innsatsstyrkene er fordelt med 11 på land og 4 på sjø. Dette er halvprofesjonelle soldater som skriver kontrakter der de forplikter seg til å trene inntil 30 dager årlig.

15. november i fjor besluttet Stortinget langtidsplanen for Forsvaret (LTP). Sjøheimevernet (SHV) avvikles og områdestrukturen reduseres med 7.000 soldater innen 2020. Heimevernstaben utvikles til å bli en operativ stab mellom HV-distriktene og FOH, og endrer navn til Nasjonal Territoriell kommando (NTK). HV videreføres med 11 distrikter. En landmaktutredning skal gi de siste veivalgene for Hæren og HV: det innebærer at justeringer på HVs struktur kan komme i løpet av høsten 2017.

EN RESSURS

I by og bygd opplever befolkningen en trygghet ved å se HV-soldater i uniform på vei til øvelse, delta i leteaksjoner etter forsvunne personer eller bistå ved store naturutløste hendelser. Sammen med politi, brannvesen og Sivilforsvaret er HV en viktig bidragsyter i ethvert lokalsamfunn. HV og verneplikten er to grunnpillarer i det norske samfunn. De representerer befolkningens nærhet til Forsvaret. Det har gått lang tid siden tyske tropper kapitulerte og forlot norsk territorium. I ettertid har Heimevernet stått som symbolet på nærhet og frivillighet.

Det er lett å bli nostalgisk, men verden er blitt en annen. Også HV må avfinne seg med forandringer, men uansett hva landmaktutredningen kommer til å konkludere med vil nærhet og lokalkunnskap forbli viktige faktorer.

I ytterste konsekvens kan HV måtte assistere Politiet under terrorangrep.

Foto: Forsvarets mediesenter

Foto: bstock

Kommunene har brannforebyggende plikter

Men til syvende og sist må den enkelte samfunnsborger sørge for seg og sine.

AV JAN ERIK THORESEN

Den nye «Veiledning til forskrift om brannforebygging» trådte i kraft 1. januar 2016. Der heter det at kommunen skal kartlegge sannsynligheten for brann og konsekvensene av brann kan få for liv, helse, miljø og materielle verdier. Kommunen skal kartlegge utsatte grupper som har en særlig risiko for å omkomme i eller bli skadet av brann, og brannobjekter der brann kan føre til tap av mange menneskeliv.

DET LOKALE RISIKOBILDET

Det lokale risikobildet gir grunnlaget for prioritering, planlegging og gjennomføring av egnede tiltak. I samarbeid med hovedregelen i kommuneloven er det kommunestyret som har det overordnede ansvaret for kartleggingen. Normalt vil oppgavene være delegert til brann- og redningsvesenet. Kommunen har plikt til å gjennomføre en risiko- og sårbarhetsanalyse om brannsikkerheten. Den inngår som en del av kommunens helhetlige ROS-analyse.

PLASSERING AV ANSVAR

Kommunen har ansvaret for brannsikkerheten i alle offentlige bygninger som den eier. Eierne av private bygninger har ansvar for sin egen bygning, gjennom oppfølging av de til enhver til gjeldende krav.

UTLEIE

Det er bygningseieren som har ansvar for at røykvarslere og godkjente slokkemidler er installert. Når det gjelder testing av batterier og skifte av disse, påhviler det leietageren.

MYE Å PASSE PÅ

I det daglige tenker de færreste på at brann kan oppstå. I løpet av livet er det, relativt sett, få som opplever en brann i eget hjem. Men for dem det gjelder, vil hendelsen kunne sette dype spor. Årsakene til at brann oppstår kan være mange. Gjenglemte kokekar på komfyren, uforsiktig bruk av åpen ild, feil fyring og feil bruk av elektriske apparater er de mest vanlige. Å verne eget hjem, landsted og

båt er ikke et kommunalt ansvar. Bruk av engangsgrill og produkter som kan selvantenne er brukerens ansvar. Det samme gjelder håndtering av brannfarlig avfall. Det er den som utfører aktiviteten som er ansvarlig for brannsikkerheten.

I SKOG OG MARK

I tidsrommet 15. april til 15. september er det forbudt å gjøre opp ild i nærheten av skog og annen utmark uten tillatelse fra kommunene. De fleste skogbranner skyldes uforsiktighet med åpen ild. Det er den menneskelige faktor som styrer det meste.

ØKT AKTSOMHET

I en stressende hverdag med mange gjøremål har en rekke digitale nyvinninger tatt beslag i oppmerksomheten. Fravær av aktsomhet kan fort føre til utilsiktede hendelser. Brann blir selvsagt viktig når flammene står ut. Da kan det ofte være for sent. Brann er viktig før det brenner. Det er en god læresetning å ha med seg.

Foto: iStock

Er vi forberedt på et langvarig strømbrudd?

Med jevne mellomrom inntreffer langvarige strømbrudd. Særlig på landsbygda der el nettet er mer utsatt for vær og vind. Viktig med egenberedskap!

I byen er lange brudd ikke så vanlig, men det kan skje. Uansett så er spørsmålet hvordan den enkelte bolig skal kunne klare seg når strømmen blir borte vinterstid. Ja, for så vidt også resten av året. Eneboliger blir raskere nedkjølt enn rekkehus og leilighetskomplekser. Over tid vil kulden bli så streng at dem som bor der må flytte ut. Men problemet er ikke løst med det; i etterkant av utflyttingen vil boenheten kunne bli skadet som følge av at vannbårne varmesystemer og vannledninger sprenes.

DÅRLIG ISOLERING

Under forutsetning av at en er godt kledd kan unge, friske mennesker sove relativt komfortabelt dersom temperaturen er + 5 grader. For så kaldt kan det bli i løpet av et døgn i et eldre og dårlig isolert hus uten annen varmekilde enn strøm. Etter et døgn faller temperaturen raskt under frysepunktet. Da vil det etter hvert bli umulig å forbli boende.

HELSERISIKO

Når kroppstemperaturen synker fra 37 til 31–35 grader vil det kunne inntreffe en rekke fysiske reaksjoner

som økt hjerteaktivitet, hutring, hyppige vannlatninger, kortere pust og etter hvert tale- og bevegelsesforstyrrelser. Eldre og syke personer må derfor raskt evakueres.

HA EN EGENBEREDSKAP

Mange av dem som har opplevd en slik situasjon – har nok i etterpåklokskapens lys angret på at de ikke var forutseende nok til å ha et par flyttbare parafinovner stående i beredskap sammen med noen reservekaner. Eller tilstrekkelig med fyrstikker, stearinlys og reservebatterier til lommelykten, for å nevne noe.

Trygge lokalsamfunn – en folkedugnad

– Risiko kan reduseres med enkle midler. Mest av alt dreier det seg om kunnskap, bevissthet, systematikk og besluttsomhet, sier Eva Vaagland, daglig leder i Skadeforebyggende Forum (SKAFOR). – Norske kommuner spiller en viktig rolle i forebygging av skader og ulykker, sier hun.

AV JAN ERIK THORESEN

Skadeforebyggende Forum er en nasjonal møteplass for aktører innen skadeforebygging. Organisasjonen ble stiftet i 1985 og består av 80 medlemsorganisasjoner. Driften sikres gjennom et samarbeid mellom Finans Norge og Helse- og omsorgsdepartementet.

– Vi er tuftet på det faktum at forebygging sparer liv og skaper trygghet. Ulykker kan aldri helt unngås, men mange kan forhindres. Forebygging er en oppgave for alle og krever tverrsektoriell innsats fra aktører i offentlig, privat og frivillig sektor. Vi snakker om de «nære» arenaer for folk flest – på arbeidsplass og skole, i hjem og fritid. Tall fra ulykkesstatistikken viser at de fleste ulykker skjer i nærmiljøene. Vår filosofi er, enkelt sagt, at forebygging både er bedre og billigere enn behandling. For det er ingen tvil om at ulykker og personskader koster samfunnet dyrt, sier Eva Vaagland.

FORMIDLER KUNNSKAP

Skadeforebyggende Forum er opptatt av å få frem og formidle kunnskap om ulykker og skader.

– Kunnskap er en forutsetning for målrettet, resultatskapende forebygging. Personskader er et alvorlig samfunnsproblem. De bidrar til helsekøer og medfører store offentlige utgifter.

God forebygging er sunn fornuft satt i system. Virkemidlene er enkle, men det krever en erkjennelse om at en ulykke kan ramme en selv og ikke bare andre, presiserer Vaagland.

KOSTER LITE

Skadeforebyggende Forum definerer skadeforebygging som «innsats som er innrettet for å hindre uønskede hendelser og tilstander, herunder å fremme sikkerhet og å forebygge skader bl.a. ved å forhindre ulykker.»

– Tiltærmingen til å avhjelpe problemene er strukturendrede tiltak for å endre omgivelsene, holdningsskapende tiltak og adferdsendring. Innenfor disse innsatsområdene finnes det mange eksempler på tiltak med gode resultater. Eksempelvis har skåldingsrisiko for barn blitt redusert gjennom sikring av komfyrer og fallrisiko for eldre er redusert ved hjelp av sandstrøing ute og sikring inne. Vi snakker om ROS-analyser i større skala, men også i hjemmet, der faktisk de fleste ulykkene skjer, er det nødvendig å foreta en vurdering av risiko for deretter å rydde dem bort. Dette koster nær sagt ingen ting i kroner og øre, sier Eva Vaagland.

På nettstedet risikorydding.no, som driftes av Skadeforebyggende Forum, finnes det aktuelle guider og sjekklister for en tryggere hverdag.

ØKT ENGASJEMENT

I Folkehelsemeldingen, Meld St. 19, Mestring og muligheter, fremgår det at kommunene må engasjere seg mer gjennom konseptet «Trygge lokalsamfunn».

– Dette dreier seg om et veiledningskonsept og et verktøy som skal effektivisere, systematisere og forenkle kommunenes arbeid med ulykkesforebygging, og sette kommunale

oppgaver innen sikkerhet og folkehelse inn i en samlet helhet. «Trygge lokalsamfunn» er en norsk tilpasning av det internasjonale konseptet Safe Communities, som er utviklet i samarbeid med Verdens helseorganisasjon (WHO). Den norske modellen er utviklet av oss i et tett samarbeid med norske kommuner, myndigheter og organisasjoner. Det hele bygger på gjeldende styringsdokumenter for kommunene, slike som bl.a. folkehelseoven, plan- og bygningslov og kravene til beredskap, forklarer SKAFORs daglige leder.

SERTIFISERINGSORDNING

– Den første kommunen som ble sertifisert var Harstad i 1994. Så langt er 26 norske kommuner godkjente som «Safe Communities». Det innebærer at de har tatt metoden i bruk og oppfylt de krav som stilles og arbeider langsiktig og tverrsektorielt med forebyggende tiltak med fokus på innbyggernes sikkerhet. Flere fylker er også engasjert i dette viktige arbeidet. Sogn og Fjordane og Troms er begge godkjente etter den internasjonale ordningen. Vestfold og Østfold fylkeskommuner deltar aktivt i arbeidet og legger til rette for at kommunen skal bli godkjent. Vi vil gjerne at flere kommuner kommer med i vår nettverksbygging. Det viktigste er imidlertid ikke selve sertifiseringen, men at de ser betydningen av god skadeforebygging og nødvendigheten av å tenke tverrsektorielt. Sikkerhetsarbeidet må forankres på topplan, hos fylkesmann og rådmann. Da blir mulighetene gode for et godt skadeforebyggende engasjement. For øvrig merker vi en økende interesse blant flere kommuner for å delta på våre nettverksmøter og årlige seminarer, sier daglig leder, Eva Vaagland.

NØDVENDIG MED BEREDSKAPSLAGER

Nei, det er ingen overdrivelse å si at alle bør sikre sin familie og seg selv med et fornuftig beredskapslager.

I det høyteknologiske norske samfunn er det blitt en selvfølge at alle tekniske og digitale hjelpemidler til enhver tid skal fungere. Skulle det en dag bli slik at nordmenn ikke kan bruke mobiltelefonene, ta ut penger i minibanken, eller at heisene står, at dørene til kjøpesenteret ikke lar seg åpne, at tog og busser ikke går og at en ikke får fylt drivstoff på bilen, hva da? Det er fullt mulig at en slik situasjon kan oppstå. Spørsmålet er om en er forberedt?

ET BEREDSKAPSLAGER BØR OMFATTE:

- VANN – Vann er viktigere enn mat. En person trenger 2 liter væske i døgnet. Vann kan oppbevares på plastkanner som står mørkt og kjølig.
- MAT – Sørg for å ha et lager av mat som holder seg, eksempelvis hermetikk, knekkebrød, suppeposer, smøre ost o.l. Husk å bruke av lageret, men sørg for å supplere. Primus, stormkjøkken, kull- og/eller gassgrill er gode hjelpemidler.
- MEDISINSKAP/FØRSTEHJELPSSKRIN – Et lite hjemmeapotek kan komme godt med både i hverdagslivet og i en krisesituasjon.
- LOMMELYKT – lagres et tørt sted.
- STEARINLYS – Ha alltid noen pakker liggende. Husk fyrstikker. En parafin- eller oljelampe kan også være nyttig.
- VARME – Et ekstra lager med ved kan være greit for dem som har peis eller vedovn. Viktig å ha noen ekstra ulltepper og varme soveposer om strømmen skulle svikte vinterstid. Husk at åpne rør i hus kan fryse.
- BATTERIDRETVET RADIO – Sørg for å ha en radio som fungerer uavhengig av strømmettet. Det kan være viktig å høre på meldinger. Bytt ut gamle radioer med DAB.
- VARSLING OG BRANNSLOKKING – Kontroller jevnlig at røykvarsler og brannslukkingsapparatet fungerer.
- VERKTØY OG REDSKAPER – Øks, kniv, spade, spett og kubein kan komme til nytte i en krisesituasjon.
- BILEN – Det kan være vanskelig å skaffe drivstoff ved bortfall av strøm. Det kan være greit å ha en ekstra kanne. Husk at mobiltelefonen kan lades i bilen.

Listen ser kanskje omfattende ut, men det er i hovedsak ting en kan få bruk for hver dag og som ikke tar noe ekstra plass.

Foto: Pixabay

Foto: iStock

979 PERSONER OMKOM I BRANNER

Fra år 2000 og frem til nyttårsskiftet har 979 personer omkommet i brann. I den samme perioden var det 56.000 bygningsbranner. Eldre og pleietrengende personer med ned-satt funksjonsevne og rusmisbrukere er spesielt utsatt. Tall fra Direktoratet for Samfunnssikkerhet og Beredskap (DSB) viser at 75 prosent av dem som omkommer i brann tilhører disse gruppene.

I forbindelse med «Røykvarslerens dag» i desember i fjor, uttalte DSBs direktør, Cecilie Daae, at det kan være vanskelig å nå risikoutsatte grupper med vanlig informasjon.

– Der er vi avhengig av at de pårørende tar et ekstra ansvar gjennom å påse at det er montert røykvarslere som fungerer. Halvparten av alle boligbranner oppstår om natten, og en har kun få minutter til å komme seg ut. Nytt av året er at en må ha minst en røykvarsler i hver etasje. Disse bør kobles sammen slik at alle varslerne piper samtidig ved brann. Alarmen skal kunne høres tydelig på oppholds- og soverom, også når døren mellom rommene er lukket. Dette kan gi verdifull tid til evakuering. Røykvarslerne bør testes jevnlig og hver gang en har vært bortreist over lengre tid, sier Cecilie Daae.

BARE FIRE KOMMUNER HAR EPOSTSIKRING

Flere av de store byene som Oslo, Trondheim, Bergen og Tromsø har ikke innført den nye teknologien.

En undersøkelse foretatt av NRK viser at norske kommuner er svært sårbare for eposter der svindlere forfalsker adresser. I en reportasje ble det opplyst at britiske myndigheter har stoppet over 300 millioner svindelposter fra å nå epostboksene til internettbrukere. Britene har tatt i bruk en teknologi som gjør at bare eposter som faktisk kommer fra myndighetenes systemer skal komme fram til innboksen hos vanlige nettbrukere.

FORFALSKEDE AVSENDER-ADRESSER

Teknologien, kalt DMARC (DOMAIN-based Message Authentication, Reporting & Conformance), bruker et sett med tekniske regler for å

sikre at epostene er ekte, og ikke brukes til svindel. Bruk av forfalskede avsenderadresser er svært vanlig på internett for lettere å kunne lure vanlige folk til å gi fra seg informasjon eller klikke på lenker.

KAN IKKE SVARE

Kommunenenes Sentralforbund (KS), som organiserer alle norske kommuner, har en egen avdeling som arbeider med satsing på digitale løsninger.

Det er stor oppmerksomhet i kommunesektoren rundt informasjonssikkerhet, og vi synes det er viktig å benytte seg av de muligheter som finnes for å avverge angrep, sier spesialrådgiver Anne Mette Dørum i KS. Hun kan ikke svare på hvorfor så få kommuner har innført teknologien.

– Det vil jo være ganske dramatisk om innbyggerne ikke kan stole på at eposter kommer fra en kommune, spesielt når vi driver og bygger opp digitale kommuner som skal kommunisere elektronisk med innbyggerne, sier spesialrådgiveren i KS.

UNDERSØKELSEN VISER

- Bare 4 kommuner har skrudd på DMARC
- 167 av kommunene har kommet et stykke på vei ved å ta i bruk den underliggende teknologien SPF.
- Hele 285 av domenene registrert på kommuner eller fylkeskommuner mangler helt denne type beskyttelse.

1100 PERSONER DØR ÅRLIG I HJEMMEULYKKER

I praksis vil det si tre mennesker hver eneste dag. Årlig må ca. 200.000 nordmenn oppsøke lege fordi de har skadet seg hjemme.

Uttrykket «mitt hjem er min borg» står i grell kontrast til det harde faktum at hjemmeulykker topper listen over alle ulykkesarenaer. Noen vil nok hevde at dette ikke er så rart siden det er der en oppholder seg mest opp gjennom livet. På den annen side er det et stort forbedringspotensiale i form av enkle, forebyggende tiltak som nærmest er gratis.

INVESTERING I OMTANKE

I utgangspunktet gjelder det å erkjenne at ens eget hjem faktisk er beheftet med muligheter som kan utløse problemer om en ikke er akt-som. Å sette seg ned i stua og se seg rundt kan være godt anvendt tid. Det dreier seg om å investere i omtanke. Er det fare for at en kan skli på gulvteppet er løsningen enkel; anskaffe en sklisikker kant. Gardinene? Henger de for nærme en ovn? Og hva

med badet? Er det en sklisikker matte i badekaret eller dusjen?

BARN OG ELDRE

Det er aldersgruppene 10–20 år og eldre over 70 år som oftest skader seg. Sett under ett er de hyppigste skadene åpent sår (24 prosent) og brudd (22 prosent). 40 prosent av hjemmeulykker blant barn resulterer i åpne sår. Blant eldre over 65 år er halvparten av skadene i hjemmet bruddskader. Store barn og ungdommer i alderen 10–20 år er de som stort sett skader seg oftest. I aldersgruppen 20–25 år har menn omtrent dobbelt så høy skadefrekvens som kvinner. Helt opp til 60-års alder får menn flere skader enn kvinner. I de aller eldste aldersgruppene skjer det derimot flere skader hos kvinner.

ENKLE HÅNDGREP

Noe av det beste en kan gjøre er å finne frem verktøykassen og sette i

stand gjenstander og møbler som kan forårsake skader. Det kan dreie seg om trappetrinn, rekkverk, dørterskler, ledninger, tepper, lister og beslag en kan snuble i. Og hyller og skap med dårlig feste. God belysning i trapper og oppganger kan også forebygge skader.

LÅS INN MEDIKAMENTER

En bør installere stikkontakter med innebygget barnesikring eller anskaffe pluggen til veggkontakter som barn ikke kan ta ut. Medikamenter og farlige kjemikalier må plasseres i låste skap.

Rundt om i norske hjem er det mange komfyrer som ikke er utstyrt med komfyrvakt som gjør at den slår seg automatisk av om en skulle glemme kokekaret. Årlig skjer det en rekke dødsfall og alvorlige skader, særlig blant eldre. Å installere en komfyrvakt er en god investering.

Foto: Oppland Sivilforsvarsdistrikt.

SER FREM TIL KONSEPTUTREDNINGEN

På oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet har Direktoratet for Samfunnssikkerhet og Beredskap utredet fire konsepter for hvordan Sivilforsvaret kan organiseres og utrustes i fremtiden.

Forbundsleder Trond Åsheim i Norges Sivilforsvarsforbund uttrykker tilfredshet med at en slik utredning snart ser dagens lys.

– Alt som kan løfte frem Sivilforsvaret ønsker vi velkommen. Konseptutredningen omfatter et godt stykke arbeid. Vi er fornøyd med det fokus utredningen retter mot Sivilforsvaret. Forbundet er nå i gang med å utferdige et hørings svar innen fristen 9. juni. Men såpass kan jeg si nå at vi støtter opp om DSBs konklusjon, som går inn for en hel løsning. Men vi har også en frykt for at politikerne kan komme til å sortere ut deler av de forslag som nødvendigvis må koste noe. I tillegg har vi Stortingsvalget i september og den usikkerhet som vil medfølge et eventuelt regjeringsskifte. Men vi håper på det beste og at alle innser den viktige rolle Sivilforsvaret spiller, sier Trond Åsheim.

FIRE AV FEM NORDMENN HAR TILLIT TIL POLITIET

– Dette viser at det er mange dedikerte politifolk som gjør en god jobb rundt i politidistriktene, sier forbundsleder Sigve Bolstad i Politiets Fellesforbund i en kommentar til politiets innbyggerundersøkelse for 2016.

Selv om andelen av dem som har tillit til politiet er like stor som i 2015 er det en liten nedgang i andelen som har svært god tillit.

– Selv om politiet har vært utsatt for en del kritikk i det siste er det tydelig at etaten i stor grad lykkes med hovedoppgaven – nemlig å sørge for trygghet, lov og orden i samfunnet, sier Bolstad. Han påpeker at publikums inntrykk av responstiden er noe dårligere enn i 2015.

– Det er viktig for folks trygghet å vite at de vil få rask hjelp av politiet ved behov. Med færre politidistrikter og større avstander blir det viktigere enn noen gang at bemanningen er så god at responstiden til politiet ikke reduseres, avslutter Sigve Bolstad.

FOLK OG FORSVAR ARRANGERER OVER 30 KONFERANSER

Folk og Forsvar arrangerer ca. 15 sikkerhetspolitiske konferanser hvert halvår. Hensikten med konferansene er gjennom foredrag, spørsmålsstillinger og diskusjoner å belyse enkelte vesentlige sider ved Norges forsvars- og sikkerhetspolitikk. En tar videre sikte på å øke deltakernes kjennskap til landets militære forsvar og sivile beredskap.

Årets foredragsturne startet i Leknes i Lofoten 26. januar, etterfulgt av Oslo, Akershus og Østfold (Deichmanske Hovedbibliotek) 1. februar. Så gikk ferden til Drammen (Scandic Park Drammen) 2. februar og deretter til Voss (Park Vossevangen Hotell) 7. februar. Dagen etter sto Bergen for tur (Arrangementssted for Verdal 15. februar. Stjørdal (Ole Vig vg. skole) var neste på listen 16. februar. 22. februar var det Mosjøens tur (Fru Haugans Hotel AS). 23. februar var Sandnessjøen vg. skole arrangementssted for Sandnessjøen. Vider følger Skien (Hjalmar Johansen vg. skole) 2. mars. 7. og 8. mars står Otta (Otta Hotell) og Gjøvik (Clarion Collection Hotel Grand) for tur. Deretter følger Molde (Quality Hotell Alexandra) 14. mars og Ålesund 15. mars (Scandic Parken). Så står Kristiansand (Clarion Hotell Ernst) 21. mars og Risør (Risør vg. skole) 22. mars som de neste på listen. 23. mars går ferden til Arendal (Clarion Hotell Tyholmen). Bø i Telemark (Bø Hotell) 24. mars og Sjøvegan (Sjøvegan vg. skole) 30. mars avslutter foredragsturneen 1. halvår 2017.

EN INSPIRASJON FOR KVINNELIG BEFAL

Nettverk for Kvinnelig Befal (NvKB) har avholdt sin Årskonferanse på Krigsskolen Linderud. Årets temaer var «Kvinner i strid» og «Internasjonale operasjoner». En rekke befal fortalte om sine erfaringer. 160 deltakere lot seg inspirere av dyktige foredragsholdere som representerte alle våpengrener. Søkelyset rettet seg mot de problemstillinger kvinnelig befal møter på sin ferd.

EN VIKTIG STEMME I DEBATTEN

Norges Forsvarsforening vil fortsette sitt arbeid med å påvirke politikere og andre vektige meningsbærere i retning av å styrke Forsvaret.

– Fremdeles er det mange ubesvarte spørsmål. Skal Hæren og Heimevernet slå seg sammen? Hva gjør Hæren med Brigaden hvis den ikke får mer penger til personell og materiell? Dette er noen av mange spørsmål vi får svar på når Landmaktstudien er klar i løpet av året. Ser vi tilbake på prosessen foreningen førte i fjor, må vi kunne si at vi

har hatt en viktig stemme i debatten. Det ble avholdt en rekke møter rundt om i landet. Vi har vært aktive gjennom personlig kontakt med lokale og sentrale politikere. Vi er spente på hvordan Regjeringen vil respondere på Landmaktstudien. Det stilles spørsmål om dagens landmakt er optimalt egnet til å møte hele spekteret av moderne trusler med den reaksjonsevne og mobilitet som er nødvendig for å kunne stille landstyrker tilstrekkelig raskt på riktig sted med den rette slagkraft-

ten. Resultatene skal fremlegges tidsnok til at en får behandlet svaret i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet for 2018. Den største utfordringen er å motivere våre folkevalgte til å øke forsvarsbudsjettet ytterligere i tiden som kommer. Her vil Forsvarsforeningen stille relevante spørsmål og bruke sine muligheter som lobbyistorganisasjon, både sentralt og lokalt. Våre lokalforeninger spiller en viktig rolle, sier generalsekretær Christian Bugge Hjort.

Gardister fra Gardens lett pansrede opplæringsropp.

Foto: Marthe Brendefur, Forsvarets mediesenter

POSITIV TIL SVALBARDMELDINGEN

Svalbardmeldingen er vedtatt av Stortinget. Den er i stor grad i tråd med innspill Negotia har fremmet de senere år. Forbundet har medlemmer og egen avdeling på Svalbard. I forbindelse med behandlingen har forbundet vært aktive med innspill som vil sikre et levende samfunn i det arktiske øyriket.

– Da vi hadde møter i Negotias Region nord for to år siden pekte vi på hvor sårbart samfunnet blir når gruvedriften daler og arbeidsplassene forsvinner, sier Hilde Fålund Strøm, leder av forbundets avdeling på Svalbard. I oppfølgingen av dette er det jobbet frem konkrete standpunkter som er formidlet til et bredt politisk miljø i Norge. På Negotias hjemmeside, www.negotia.no, pekes det på flere direkte flyruter, avgiftsfritak på salg av lokalproduserte varer, større kaianlegg og tilrettelegging for trygg ferdsel i terrenget.

– Vedtaket Stortinget har fattet er på nesten alle områder i tråd med Negotias ønsker og innspill, og gir håp om et fortsatt levende og vitalt lokalsamfunn, sier Fålund Strøm.

VIKTIGE KFB-KONFERANSER

KFB er i full gang med å legge siste hånd på verket for sine konferanser i 2017. «Totalforsvarskonferansen 2017» finner sted på Den gamle Krigsskolen, mandag 27. mars. Årets tema er «Nærhet og sikkerhet» og tar for seg politiets rolle med bakgrunn i den nye Politireformen, Heimevernet og Sivilforsvaret som borger for innbyggernes trygghet. Andre innslag blir kommunenes ansvar med utgangspunkt i ROS-analysene og ambulansetjeneste/akuttbehandling. Den såkalte «Linderudkonferansen» arrangeres tirsdag 25. april. Årets krisespill er «Terrorangrep mot Oslo Lufthavn Gardermoen». Dato for «Sårbarhetskonferansen» er 26. september. Dato for «Verdikonferansen» fastsettes i nær fremtid.

Tidspunkter, program og invitasjoner vil bli lagt ut på www.kfb.no og KFBs Facebook-side.

Foto: Håvard Maasbakken, FFT OGF Grafisk

– Det åpner seg alltid nye muligheter i Forsvaret. For den enkelte gjelder det å ta primærvalg med basis i egen situasjon. Tilpassing og mestring er nøkkelfaktorer i fremtiden, sier major Lena Grantangen. Hun taler varmt om Forsvaret som arbeidsplass.

AV JAN ERIK THORESEN

– VIKTIG Å HA ET POSITIVT SYN PÅ LIVET

Da Lena Grantangen var ferdig med videregående i 1984 hadde hun ingen klare formeninger om hvilken yrkeskarriere hun skulle slå inn på. Hun forteller at det var to ting hun var sikker på; hun ville flytte hjemmefra, men ønsket ikke å ta opp lån.

– Ja, det var mitt utgangspunkt. Men jeg hadde også lyst til å reise og oppleve andre kulturer. Derfor søkte jeg om opptak ved et universitet i Tyskland med administrasjon og økonomi på programmet. Imidlertid hadde jeg en eldre bror som den gang var i Forsvaret. Han fortalte meg om mulighetene der. Følgelig søkte jeg Luftforsvarets befalsskole og ble tatt opp. Plikttjenesten ble avtjent som befal på Andøya. Etter det følte jeg trang til å utdanne meg videre og tok Krigsskolen på Kuhaugen i Trond-

heim i perioden 1986–1988, etterfulgt av to år som etterretningsoffiser ved Andøya flystasjon. Fra 1990 befant jeg meg på Rygge hovedflystasjon, også der som etterretningsoffiser. Så gikk ferden tilbake til Andøya der jeg var sjef for operasjonsavdelingen frem til 1994, forteller Lena Grantangen.

FOKUS PÅ FAMILIEN

I løpet av denne tiden hadde hun stiftet familie. Gelsenkirchen i Tyskland ble hennes tilholdssted i tre år mens barna var små. I 2001 var Lena

Grantangen personell- og økonomioffiser ved Rygge hovedflystasjon.

– På Rygge var jeg frem til 2005. Deretter ble jeg deployert med Luftforsvaret til Middelhavet i Operation Active Endeavour fra august til desember samme år. Det var en spennende og utfordrende oppgave sammen med en rekke flotte medarbeidere, forteller major Grantangen.

UT IGJEN

– Etter at jeg hadde vært stabsoffiser i Forsvarets personelltjeneste fra 2006–2008, bar det utenlands igjen.

«Jeg har vært så heldig å kunne ha interessante oppgaver og bli kjent med mange flotte mennesker»

Foto: Privat

Som sjef for personell og økonomi i Militærmisjonen i Brussel hadde jeg barna med. Oppholdet, som varte i tre år, ble en verdifull erfaring for oss alle. Neste stopp ble Personellavdelingen i Luftforsvarsstaben som stabsoffiser. Fra 2012 til 2015 var jeg kontorsjef i Luftforsvarets personelltjeneste etterfulgt av FN-tjeneste i Sør Sudan i seks måneder. Det siste året har jeg vært stabsoffiser i Planavdelingen i FST. Nå ser det ut til at jeg skal til NATO, nærmere bestemt Joint Force Command (JFC), stasjonert i Nederland. Der skal jeg ha

ansvar for Manpower Planning, med andre ord å beregne NATOs styrkeberedskap. Det er en oppgave jeg ser frem til, sier Lena Grantangen.

HØY AKTIVITET

Hennes interesse for mennesker gjorde at major Grantangen ble pårørendekontakt. Det omfattet et 14 måneders engasjement med en familie som var i sorg over å ha mistet et familiemedlem i tjeneste.

– Det var både tankevekkende og givende. Å kunne være til hjelp var en god følelse. Ellers må jeg be-

På besøk hos internt fordrevne flyktninger i Juba, Sør Sudan.

rømme Forsvaret som arbeidsgiver. Jeg har vært så heldig å kunne ha interessante oppgaver og bli kjent med mange flotte mennesker. En karriere i Forsvaret åpner mange muligheter. Det er viktig å prioritere å velge bevisst med utgangspunkt i sin egen situasjon. Mestring og evnen til å tilpasse seg er nøkkelfaktorer for å lykkes. Men det aller viktigste er å ha et lyst syn på livet, sier major Lene Grantangen.

gjesteskribenten: Bjørn Olav Knutsen

Bjørn Olav Knutsen, sjefsforsker ved Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) og førsteamanuensis i statsvitenskap ved Nord universitet i Bodø

En ny type sikkerhetsfelleskap mellom USA og Europa

Ved innsettelsen av Donald J. Trump som USAs 45. president stiller mange politikere, forskere og embetspersoner spørsmål ved forholdet mellom USA og Europa i årene som kommer. Problemstillinger som stilles er om det transatlantiske sikkerhetsfelleskapet vil tåle en president som til de grader har stilt spørsmål ved de institusjonene og normene som har lagt grunnlaget for forholdet mellom USA og Europa etter den andre verdenskrigen. Nato er det fremste institusjonelle uttrykket for forholdet mellom USA og Europa selv om de transatlantiske relasjonene er langt bredere enn bare militærpolitiske forhold. «Jeg tror Nato er overflødig» var en av de uttalelsene president Trump kom med i valgkampen. Han klagde over de europeiske landenes manglende evne til å sørge for eget forsvar. Han klagde videre over at USA skulle være begrenset av internasjonale institusjoner. I tillegg gikk han til valg på et utenrikspolitisk program preget av unilateralisme, proteksjonisme med nokså klare islett av isolasjonisme.

Selv om mye ennå er usikkert med hensyn til hvilke virkninger USAs politikk vil ha overfor Europa, er ett forhold likevel rimelig klart. USAs støtte til europeisk sikkerhet er langt mindre automatisk enn det den opprinnelig har vært. Derfor er det helt åpenbart riktig å studere nærmere hvilke virkninger en Trump-administrasjon vil ha å si for forholdet mellom USA og Europa i årene som kommer.

Det transatlantiske forholdet i etterkrigstiden har vært unikt. Det er et sikkerhetsfelleskap preget av stabile forventninger om fredelig konfliktløsning. På bakgrunn av dette spesielle forholdet er relasjonene mellom USA og Europa preget av et sett med normer som har resultert i praksiser som har gitt det transatlantiske forholdet en viss grad av stabilitet. Ett av de vesentligste normene er kjennetegnet av transatlantiske konsultasjoner om sikkerhetsspørsmål. Denne normen er blant annet med og forklarer hvorfor den europeiske innflytelsen på amerikansk utenrikspolitikk har vært større enn det mange observatører har antatt. Nato har likevel vært en «hegemonial allianse» der USA har dominert. Samtidig har den

amerikanske tilstedeværelsen hvilt på en «invitasjon» fra de europeiske statenes side som har ønsket en tung amerikansk politisk og militær tilstedeværelse i Europa. Dette invitasjonselementet er fremdeles tilstedeværende og har blitt forsterket på bakgrunn av den russiske annekasjonen av Krim og støtte til opprørere øst i Ukraina.

Valget av Trump synliggjør derfor ennå mer behovet fra europeisk side om å utvikle en «strategisk autonomi» i sikkerhetspolitikken. EUs globale strategi fra juni 2016 understreker behovet for at de europeiske EU-landene må utvikle virkemidlene som trengs for en slik autonomi. For å kunne oppnå autonomi må medlemslandene vise en større evne til å ta i bruk hele spekteret av virkemidler som EUs institusjoner råder over. Utover dette må de europeiske landene vise evne til ikke bare å forsterke forsvarssamarbeidet seg imellom. De må også vise en større grad av evne til reell forsvarsintegrasjon.

Ideelt sett burde de europeiske medlemslandene utvikle en evne til felles forsvarsplanlegging. Denne forsvarsplanleggingen bør videre være bundet opp i multinasjonale korps strukturer og en flernasjonale kommando som har ansvaret for logistikk, vedlikehold og trening. Fordelen med dette er at en slik utvikling vil bidra til at USA fremdeles vil se seg tjent med å opprettholde Nato. Det vesentlige er at de europeiske allierte viser evne til å prioritere opp egen evne til kollektivt forsvar. På denne måten får de europeiske allierte utvikle en større evne til å ivareta militær sikkerhet i nærområdene under et EU- eller et Nato-flagg.

Fordelen med dette er at jo mer de europeiske landene blir i stand til å ivareta sikkerheten i nærområdene, i desto større grad vil de europeiske landene bidra til å forhindre amerikansk «eventyrpolitikk» i Europas nærområder. Dette vil være en forsikringspremie for å kunne beskytte EU og de europeiske medlemsstatene mot de mest uheldige virkningene av Trump-administrasjonens utenrikspolitikk.

KFB er et samarbeids- og interesseorgan for organisasjoner som er opptatt av samfunnsikkerhet og beredskap med utgangspunkt i Totalforsvarskonseptet:

NEGOTIA

NETTVERK FOR
KVINNELIG BEFAL (NvKB)

NORGES KVINNE- OG
FAMILIEFORBUND (K&F)

NORGES LOTTEFORBUND (NLF)

PERSONELLFORBUNDET (Pefo)

NORGES FORSVARSFORENING (NFF)

FOLK OG FORSVAR

NORGES SIVILFORSVARSFORBUND

NORGES MILITÆRE KAMERATERS
FORBUND (NMKF)

POLITIETS FELLESFORBUND (PF)

STYRET

LEDER

Anita M. Ellingsen
styreleder@kfb.no

NESTLEDER

Anne-Lise Johnsen
anlijohnsen@gmail.com

MEDLEMMER

Grete Nordbæk (K&F)
greno10@online.no

Line Wigdal Raustein (NLF)
forbundsleder@lottene.no

Synnøve Lohne-Knudsen (NEGOTIA)
slk@negotia.no

Miriam Weierud (NvKB)
mweierud@gmail.com

Inger Løwen (Pefo)
inger.lowen@pefo.no

SEKRETARIATET

DAGLIG LEDER
Hanne Guro Garder
hanne.garder@kfb.no

SEKRETARIATSMEDARBEIDER
Hilde Andrea Johansson
hilde.johansson@kfb.no

REDAKTØR
Jan Erik Thoresen
redaksjon@kfb.no

FYLKESKONTAKTER

AUST-AGDER

Gro Jareid
976 34 035
ghj.eid@gmail.com

HORDALAND

Bjarnhild Hodneland
928 93 155
bj.hodneland@gmail.com

OSLO OG AKERSHUS

Marita H. Pettersen
901 86 949
maritahp@gmail.com

TELEMARK

Åsne Fjeld
971 18 822
aasnesfjeld@gmail.com

VESTFOLD

Marit Haslestad
907 77 106
marit.haslestad@live.no

BUSKERUD

Kari Harm
917 28 547
kaharm@online.no

MØRE OG ROMSDAL

Anne-Lise Johnsen
412 48 664
anlijohnsen@gmail.com

SOGN OG FJORDANE

Nina C. R. Solvi
926 67 111
ncathri@online.no

TROMS

Emmy Iversen
977 62 598
emmyiversen@yahoo.no

ØSTFOLD

Sølvi Skram Vedo
901 61 399
solvi.skram.vedo@gmail.com

HEDMARK

Grete Nordbæk
970 61 098
greno10@online.no

OPPLAND

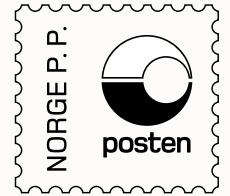
Wenche Rolstad
402 44 896
wrlenche@gmail.com

SØR-TRØNDELAG

Liv Aasen Mjelde
905 38 051
l-aamjel@online.no

VEST-AGDER

Vera Ringdal Folkvord
915 81 675
verafolkvord@hotmail.com

REGJERINGEN STYRKER TOTALFORSVARET

Regjeringen etablerer et program for videreutvikling av totalforsvaret og samfunnets motstandsdyktighet.

En mer utfordrende sikkerhetspolitisk situasjon innebærer at de som skal sikre samfunnet trenger bedre verktøy i verktøykassen.

– Jeg er fornøyd med at vi på sivil side har kommet et skritt lenger i arbeidet med å møte Forsvarets behov for sivil støtte og å styrke samfunnskritiske funksjoner, sier justis- og beredskapsminister Per Willy Amundsen (FrP).

Siden den kalde krigens slutt har mye av oppmerksomheten vært rettet mot Forsvarets muligheter til å bistå det sivile samfunn i kriser.

– Som følge av endringene i det sikkerhetspolitiske bildet er det nå behov for å fornye og styrke sivile myndigheter og det sivile samfunns støtte til Forsvaret, presiserer Amundsen.

NATO understreker at sivil beredskap, krisehåndtering og robuste samfunnskritiske funksjoner er en forutsetning for det enkelte lands, og dermed alliansens, samlede beredskap og forsvar. NATO har vedtatt en rekke grunnleggende forventninger til medlemsstatene. I alle kriser skal landene sørge for å kunne opprettholde en fungerende nasjonal kriseledelse, håndtere mange skadde og forflytning av mennesker, sikre mat-, vann- og energiforsyning og sikre kommunikasjons- og transportsystemer. Oppfølgingen av dette er tatt inn som prosjekter i det nye programmet for utvikling av totalforsvaret.

HV spiller en viktig rolle i totalforsvaret. Bildet er fra en øvelse.

Foto: Forsvarets mediesenter

Programmet ledes av Justis- og beredskapsdepartementet. Direktoratet for Samfunnssikkerhet og Beredskap (DSB) har ansvaret for å administrere og koordinere programmet, mens det er den enkelte sektor selv som er ansvarlig for gjennomføringen av eventuelle tiltak.

Hvordan skape
et trygt og
robust samfunn?

Klikk deg inn på

www.kfb.no

KFB
Kvinnens Frivillige Beredskap